

Sèrie 2

Opció A

Exercici 1 / Obra: *Els afusellaments del 3 de maig*, de Francisco de Goya.
[4 punts: 1 punt per qüestió]

1. Situeu l'obra en el context cronològic, històric i cultural corresponent.

Cronologia: 1814.

Context cultural: L'obra de Goya, en les seves diferents etapes, representa la societat cortesana i burgesa del segle XVIII amb la que el pintor entra en contacte gracies a la seva posició rellevant com a pintor de cambra del rei Carles IV.

En els ambients artístics predomina el gust per les formes neoclàssiques i academicistes. Enfrontament entre les idees de la Il·lustració i forta influència de l'Església. Goya optà sempre per les idees progressistes i il·lustrades.

Context històric: Constitució de Cádiz l'any 1812. Arribada de Ferran VII l'any 1813. un cop acabada la Guerra del Francès. Retorn de les polítiques absolutistes per part del rei Ferran VII. Abolició de la Constitució l'any 1814.

Cronologia: 0,20 punts

Context: 0,80 punts. [un mínim de quatre característiques: 0.20 c/u]

2. Digueu a quin estil pertany. Enumereu quatre característiques, ja siguin formals, compositives o tècniques, d'aquesta obra.

Estil: neoclàssic - romàntic. [S'admet estil personal goyesc.]

Elements formals i compositius: **Predomini del color sobre el dibuix** i la paleta de tons foscos, introdueix contrastos lumínics accentuats per la taca blanca de la camisa de l'home que aixeca els braços.

La llum és un element important en la composició, ja que **delimita també les dues zones de la pintura.**

La composició mostra dos línies diagonals: la de la muntanya del Príncep Pio amb el grup de civils i la del grup de soldats situats d'esquena a l'espectador, creant un conjunt de gran força i dramatisme per la situació de les persones que estan sent executades.

La estructura compositiva emmarca els personatges dins un **triangle invertit** format pel grup de soldats en diagonal i el grup de afusellats de la part esquerra del quadre.

Composició profunda amb la combinació de la **perspectiva geomètrica i la aèria.**

Tècnica: oli sobre tela.

Estil: 0,20 punts

Característiques: 0,80 punts. [0.20 punts c/u]

3. Expliqueu el tema, el significat i la funció d'aquesta obra .

Tema: Representació dels fets succeïts a Madrid quan el poble es va rebel·lar contra les tropes napoleòniques. El moment que reflecteix el quadre, representa l'afusellament de les persones que havien participat en l'enfrontament del dia anterior , 2 de maig, entre el poble de Madrid i el exercit invasor.

Significat: L'escena carregada de realisme mostra als patriotes com a gent civil, del poble i és un crit davant de la irracionalitat i la crueltat de la guerra a l'hora que serveix de denuncia de la repressió i la violència.

Goya denuncia la irracionalitat de la guerra deshumanitzant els soldats francesos que semblen autòmats sense rostre.

Iconogràficament alguns autors veuen un simbolisme en la figura de l'home que aixeca els braços, que es relaciona amb la crucifixió, els colors grocs i blancs podrien representar l'Església i la llum la figura de Déu.

Altres autors donen a la llum un significat diferent: la llum es utilitzada pels assassins per matar i massacrar els rebels.

Funció: El quadre simbolitza, per part de Goya, una denuncia de la guerra, malgrat que l'encàrrec, fet pel Consell de Regència tenia la finalitat de "perpetuar amb els pinzells de Goya les gestes o les escenes més notables i heroiques de la gloriosa insurrecció espanyola contra el tirà d'Europa". Forma parella amb *El dos de maig* o *La carrega dels mamelucs*, pintura de caràcter més èpic.

Tema: 0,30 punts.

Significat: 0,50punts

Funció: 0,20 punts

4. Enumereu quatre tendències de les primeres avantguardes del segle XX.

Fauvisme; Cubisme; Futurisme; art metafísic, Surrealisme, Dadaisme, art abstracte....

Puntuació: 0,25 punts cada ítem

Exercici 2 / Obra: *David*, de Donatello.

1. Situeu l'obra en el context cronològic, històric i cultural corresponent.

Cronologia: 1444-1446.

Context: Mosaic polític de petites ciutats - estats: Florència, Pisa, Milà, Màntua. Poder dels Mèdici a Florència. Paper dels mecenes. A finals de segle auge del papat. Cultura Humanista

Cronologia: 0,20 punts

Context: 0,80 punts. [un mínim de quatre característiques. 0.20 c/u]

2. Digueu a quin estil pertany. Enumereu quatre característiques, ja siguin formals, estructurals o tècniques, d'aquesta obra.

Estil: Renaixentista

Característiques formals i estructurals: Embalum rodó; unifacialitat; *contrapposto* que recrea la corba praxiteliana. Perfecta anatomia. Cànon de nou caps.

Tècnica: fosa.

Material: bronze.

Estil: 0,20 punts

Característiques: 0,80 punts [0,20 c/u].

3. Expliqueu el tema, el significat i la funció d'aquesta obra

Tema: David que un cop enfrontat al gegant filisteu, Goliat., li talla el cap i l'ofereix al rei d'Israel Saül. **Model Literari:** Antic Testament [Primer llibre de Samuel].

Significat: Prefiguració de la victòria de Jesús sobre Satanàs, del bé sobre el mal. Iconogràficament barret típic dels pagesos florentins en el cap de David vencedor sobre Goliat, amb els atributs- elm amb visera i ales – dels ducs de Milà: Florència vencedora enfront Milà.

Altres lectures llegeixen l'obra com la representació del déu paga Mercuri amb el cap del gegant Argos.

Funció: Al·legòrica i propagandística. Cànon de bellesa ideal.

Tema: 0,40 punts

Significat: 0,40 punts

Funció: 0,20 punts

4. Enumereu quatre obres d'època romànica.

Sant Vicenç de Cardona; Portalada de Ripoll; Majestat Batlló; Frontal d'Avià; Conjunt de Sant Climent de Taüll...

Puntuació: 0,25 punts cada ítem

Exercici 3 [2 punts: 0,5 punts per qüestió]

1. Relacioneu cada autor amb l'obra corresponent.

Salvador Dalí / *El gran masturbador*
Bosch / *El jardí de les delícies*.
Georges Braque / *Paisatge de l'Estaque*
Ramon Casas / *La càrrega*
Miró / *Discòbol*

Puntuació: 0,10 punts c/u.

2. Responeu vertader o fals a les afirmacions següents

- a) L'altar de Zeus a Pèrgam es una obra d'estil grec hel·lenístic. **VERTADER**
- b) Jacques Louis David es un pintor neoclàssic **VERTADER**
- c) La casa Milà es una obra d'Antoni Gaudí **VERTADER**
- d) Paul Cezanne es un pintor expressionista **FALS**
- e) Joan Miró es un pintor surrealista **VERTADER**

Puntuació: 0,10 punts cada encert

3. Enumereu cinc espais d'una catedral romànica

Nau central; naus laterals; creuer, deambulatori, absis, absidioles....

Puntuació: 0,10 punts cada ítem

4. Definiu els CINC termes següents: claristori, planta de creu llatina, volta d'aresta, creuer, tetramorfs

claristori: filera de grans finestrals que formen el pis superior de la nau d'una església..

planta de creu llatina: Planta en forma de creu, normalment d'una església, en la qual la nau longitudinal es més llarga que la nau transversal

volta d'aresta: volta generada per la intersecció de dues voltes de canó.

creuer: espai comú a la nau longitudinal i transversal o transepte d'una església. Espai generat per la intersecció de la nau longitudinal i transversal.

tetramorfs: representació conjunta dels símbols dels quatre evangelistes

Puntuació: 0,10 punts cada ítem.

OPCIÓ B

Exercici 1 / Obra: Pavelló alemany (Barcelona), de Mies van der Rohe

1. Situeu l'obra en el context cronològic, històric i cultural corresponent.

Cronologia: 1929.

Context: Dictadura de Primo de Rivera. Tres anys abans de la Segona República. Segon gran desenvolupament urbà de Barcelona. Exposició universal de Barcelona. Generació literària del 27: Lorca, Alberti, Machado...

Cronologia: 0,20 punts

Context: 0,80 punts. [un mínim de quatre característiques. 0.20 c/u]

2. Digueu a quin estil pertany. Enumereu quatre característiques, ja siguin formals, estructurals i materials d'aquesta obra.

Estil: Racionalisme.

Característiques: Materials emprats: marbre travertí, ònix, granit, acer inoxidable i vidre. Arquitectura adovellada amb especial èmfasis en els elements de suport (pilars d'acer). Estructura transparent amb clara relació de l'espai interior i exterior. **Planta lliure.** Altres elements: Un estany amb l'escultura *Demà* de Georg Kolbe.

Estil: 0,20 punts

Característiques: 0,80 punts [0,20 cada ítem]

3. Expliqueu el significat i la funció d'aquesta obra.

Significat: El pavelló volia significar els valors de la Nova Alemanya: racionalitat, austeritat, transparència i perfecció, enfront de la arquitectura grandiloqüent dels edificis de la Fira Universal de 1929, entre ells el Palau Nacional, avui seu del MNAC.

Funció: Edifici representatiu d'Alemanya a l'Exposició Universal de Barcelona de 1929.

Significat: 0,70 punts.

Funció: 0,30 punts.

4. Enumereu quatre obres escultòriques d'època contemporània i digueu-ne els autors.

El pensador, de Rodin; *El profeta*, de Pau Gargallo; *El desconsol*, de Josep Llimona; *Figura ajaguda*, de Henri Moore; *Stabile-mobile*, de Alexander Calder; *Elogi de l'aigua*, de Eduardo Chillida.

Puntuació: 0,25 punts cada ítem

Exercici 2 / Obra: *Frontal d'Avià*

1. Situeu l'obra en el context cronològic, històric i cultural corresponent.

Cronologia: 1123. [S'admet inicis segle XII]

Context: Aparició i consolidació del Feudalisme Fundació de l'Orde del Cister per Robert de Molesnes i impulsada per sant Bernat de Claravall. Consolidació dels grans conjunts monacals. A Catalunya monestirs masculins de Poblet i Santes Creus , i femení de Vallbona de les Monges.

Ambient rural centrat en l'explotació agrària de la terra o feu.

Època d' inseguretat física, política i religiosa.

Aparició dels tres grans imperis al voltant de la Mediterrània: Bizantí, Islàmic i Cristià
Predomini de l' Art Bizantí a Bizanci, el musulmà a l' Al-Àndalus i el Romànic als territoris cristians

Cronologia: 0,20 punts

Context: 0,80 punts. [un mínim de quatre característiques. 0.20 c/u]

2. Digueu a quin estil pertany. Enumereu QUATRE característiques, ja siguin formals, compositives o tècniques, d'aquesta obra.

Estil: Romànic

Característiques:

Característiques formals: Hieratisme. Predomini del dibuix.

Cromatisme: colors purs i plans, i delimitació de les figures emmarcades en primes línies negres. Predomini del blau i el vermell.

Característiques compositives: Manca de perspectiva geomètrica. El frontal es divideix compositivament en dos registres – trencats en la seva part central per la imatge de la Mare de Déu i el Nen Jesús - estructurats en diferents compartiments amb intencionalitat narrativa, que s'han de llegir d'esquerra a dreta.

Un cert moviment d'alguns dels personatges com San Josep, els Tres Reis Mags o el mateix Nen Jesús de l'escena central, i la presència d'alguns elements arquitectònics, són trets propis d'un romànic avançat .

Perspectiva jeràrquica, i ús del nimbe per als personatges sants.

Tècnica: pintura al tremp sobre fusta

Estil: 0,20 punts

Característiques: 0,20 cada ítem

3. Expliqueu el tema, el significat i la funció d'aquesta obra.

Tema i significat: En el centre la Verge com a *Sedes Sapientae*; a dalt a l'esquerra l'Anunciació i la Visitació; a baix a l'esquerra els tres Reis Mags; a dalt a la dreta el Naixement i a baix la dreta la Presentació de Jesús en el temple [en el moment en què l'ancià Simeó reconeix que Jesús es el Messies anunciat pels profetes i el torna a la seva mare].

Funció: Didàctica religiosa.

Tema i significat: 0,80 punts

Funció: 0,20 punts

4. Enumereu quatre obres d'arquitectura d'època moderna (segles XV-XVIII) i digueu-ne els autors.

San Lorenzo de Florència, de Brunelleschi; San Pietro in Montorio, de Bramante; Vila Capra [La Rotonda], de Palladio; San Carlo alle Quattro Fontane, de Borromini; Columnata de Sant Pere del Vaticà, de Bernini....

Puntuació: 0,25 cada ítem

Exercici 3 / Puntuació: 0,50 punts cada pregunta

1. Relacioneu cada autor amb l'obra corresponent.

Estil Romà imperial / *August de Prima Porta*
Alexander Calder / *Stabile-mobile*
August Rodin / *El pensador*
Estil expressionista / *El crit*
Gustave Courbet / *L'enterrament d'Ornans*

Puntuació: 0,10 punts c/u c/u

2. Responeu «vertader» o «fals» a les afirmacions següents.

- a) Domenech i Montaner es un arquitecte modernista **VERTADER**
- b) Giotto es un pintor renaixentista **FALS**
- c) Rubens va pintar *La lliçó d'anatomia* **FALS**
- d) La columna de l'ordre corinti no te basa **FALS**
- e) Bernini es l'arquitecte de la plaça de Sant Pere **VERTADER**

Puntuació: 0,10 punts c/u

3. Digueu a quin estil o tendència pertanyen aquests cinc artistes

Jean-Honoré Fragonard: Rococó
Paul Cézanne: postimpressionisme
Policlet: Grec Clàssic
Salvador Dalí/ Surrealisme
Jacques-Louis David / Neoclassicisme.

Puntuació: 0,10 punts c/u

4. Definiu els CINC termes següents: cinquecento, amfiteatre, cànon, hexàstil, vedutisti

cinquecento: Denominació del període de l'art italià del segle XVI.

amfiteatre: construcció romana de planta el·líptica destinada a espectacles públics

cànon: Conjunt de regles que regulen les proporcions de l'escultura o l'arquitectura d'acord amb un model ideal preestablert

hexàstil: edifici que te sis columnes a la façana

vedutisti: Pintors de vistes ['veduta'] urbanes molt característiques en la pintura del segle XVIII, sobretot a Venècia.

Puntuació: 0,10 punts c/u